

TIMBRO

Kommentar till
Capital in the Twenty-First Century

Jacob Lundberg

TIMBRO • Juni 2014

Om författaren

JACOB LUNDBERG är doktorand i nationalekonomi med inriktning offentlig ekonomi vid Uppsala universitet. Han har en kandidatexamen från Oxford och en masterexamen från Cambridge.

© Författaren och Timbro 2014

ISBN: 978-91-87709-43-2

www.timbro.se

info@timbro.se

Innehåll

Inledning · 4

Nationalförmögenhet i förhållande till nationalinkomst · 5

Kapitalinkomstandel · 10

Förmögenhetsojämlikhet · 12

Inkomstojämlikhet · 14

Kapitalskatter · 15

Slutsatser · 16

Referenser · 18

Inledning

Thomas Pikettys *Capital in the twenty-first century* har fått stor uppmärksamhet sedan den släpptes på engelska tidigare i vår (den franska upplagan utkom under 2013 och en svensk översättning kommer under 2015). Boken bygger på de senaste årens forskning om ojämlikhet i olika länder där Piketty varit en av de ledande forskarna. Den största delen av boken ägnas åt att beskriva utvecklingen i de rika länderna av några centrala variabler: inkomstjämlighet, förmögenhetsjämlighet, kapitalstock uttryckt som år av nationalinkomst, kapitalinkomster som andel av alla inkomster och arvsflöden. Som de flesta kommentatorer har noterat är denna datainsamling värdefull och imponerande.

Pikettys sammanställning av data verkar överlag ärligt och noggrant genomförd, med något undantag (se nedan), om man beaktar att det är svårt att få tag i historisk information. När Piketty ska beskriva mönster i statistiken visar sig resonemanget bitvis vara tunt, och hans argumentation för högre skatter på både kapital och höga arbetsinkomster är inte särskilt övertygande.

Denna rapport beskriver Pikettys statistik och viktigaste poänger för några ekonomiska storheter, och pekar på några svagheter. Att ha läst boken är inte nödvändigt för att förstå rapporten.

Nationalförmögenhet i förhållande till nationalinkomst

Först några begrepp: Nationalförmögenheten är värdet på alla tillgångar som ett lands invånare äger, exempelvis aktier och fastigheter. Kapitalstocken är värdet på allt kapital inom landet, oavsett om ägaren bor inom landet eller utomlands. Nationalförmögenheten och kapitalstocken är oftast ungefär lika stora och i denna rapport används båda begreppen, även om Pikettys data behandlar nationalförmögenheten.

Nationalförmögenheten kan redovisas till bokfört värde eller marknadsvärde. Det bokförda värdet är vad tillgången kostade att anskaffa medan marknadsvärdet reflekteras i exempelvis aktiepriser. Det bokförda värdet kan ses som ett mått på volymen av kapital medan marknadsvärdet även tar hänsyn till marknadspriser. Piketty föredrar att redovisa marknadsvärden. På lång sikt vore det orimligt om marknadsvärdet avvek för mycket från det bokförda värdet.

Nationalprodukten är värdet på allt som produceras inom ett land under ett år. Nationalinkomsten är summan av landets invånares inkomster. Dessa storheter kan vara brutto eller netto beroende på om kapitalförslitning (värdeminskning på kapitalstocken på grund av slitage) dras av eller inte. Pikettys föredragna mått är nettonationalinkomsten, där kapitalförslitning har subtraherats.

En central variabel är förhållandet mellan kapitalstocken och nationalinkomsten, här kallat kapitalkvoten. Om kapitalstocken är 9 000 miljarder kronor och nationalinkomsten är 3 000 miljarder kronor är kapitalkvoten därmed 3 (eller 300 procent). Nationens förmögenhet motsvarar alltså tre års inkomster.

Ett av bokens viktigaste budskap framgår av figur 1: förhållandet mellan kapitalstocken och nationalinkomsten har följt ett U-format mönster över tid. Under 1800-talet var förmögenheterna stora. Sedan sjönk kapitalkvoten under 1900-talets första turbulenta halva på grund av förstörelse, inflation och politiska åtgärder – framför allt i Europa. Enligt Piketty är kapitalkvotens ökning under efterkrigstiden en återhämtning efter dessa händelser och en återgång till ett normalläge med stora förmögenheter – ”capital is back”. Han menar att det är en oroande utveckling och att den kommer fortsätta under 2000-talet.

Detta argument har brister på flera sätt. Piketty förklarar exempelvis inte varför en stigande kapitalstock skulle kunna vara något negativt. En naturlig inställning borde vara att större rikedomar är något positivt. Om vi kommer att lämna efter oss allt större förmögenheter till kommande generationer är det intressant ny information, inte minst i ljuset av diskussionen om intergenerationell rättvisa som uppstått i kölvattnet av klimatdebatten.

Det verkar även rimligt att en stor kapitalstock är bra för den politiska stabiliteten. Om det finns mycket kapital är det många som har

anledning att vilja bevara det nuvarande politiska systemet och kapitalismen. En lärdom av 1900-talets första halva är att det är mycket farligt om det finns en grupp bittra människor som har blivit ruinerade av inflation eller andra stora händelser. Situationen under 2000-talet är den omvända.

Tyvärr har Piketty inte sammanställt någon statistik över den svenska kapitalkvoten. Figur 3 visar en tidsserie som man kan räkna ut från SCB:s data. Här finns en fallande tendens, tvärt emot Pikettys tes. Diagrammet visar dock det bokförda värdet på kapitalstocken.

Även Rognlie (2014) berör diskrepansen mellan marknadsvärde och bokfört värde på kapital. Enligt hans beräkningar har kapitalkvoten bara ökat svagt eller till och med minskat sedan 1970-talet, om man värderar kapitalstocken till bokfört värde. Den allra största delen av kapitalkvotens ökning i *Capital* skulle alltså bero på värdeökningar. Det skulle implicera att ökningen av kapitalkvoten troligtvis är av engångskaraktär, eftersom ökningen av tillgångspriser de senaste tre–fyra decennierna sannolikt var en återgång till mer normala nivåer efter att de varit mycket låga under den första halvan av efterkrigstiden.¹

Piketty konstaterar att ungefär hälften av kapitalstocken utgörs av bostäder. Enligt Rognlies beräkningar står bostäderna för 80 procent av hela ökningen av kapitalkvoten. Man kan anta att bostadskapitalet styrs av en delvis egen dynamik. Det finns exempelvis mycket som tyder på att regleringar av byggandet har bidragit till de senaste decenniernas starka boprisuppgång (Jahnson & Lundberg 2013). Även detta reser frågetecken kring Pikettys budskap om att ”capital is back”.

Enligt Piketty kan kapital-till-inkomst-förhållandet beskrivas av formeln $\theta = s / g$, där θ är kapitalkvoten, s är nettosparandet (det totala sparandet minus kapitalförslitning) som andel av nationalinkomsten och g är den ekonomiska tillväxten (Piketty 2014, sid 166).²

Baserat på denna formel drar Piketty slutsatsen att kapitalkvoten i världen kommer fortsätta att öka under innevarande sekel. Under antagandena att nettosparandet kommer att vara 10 procent och tillväxten 1,2 procent på lång sikt, drar han slutsatsen att kapitalkvoten kan bli nästan 700 procent i världen år 2100, en ökning från dagens 450 procent. (Piketty 2014, sid 196)

Båda dessa antaganden kan ifrågasättas. Det vanliga antagandet bland ekonomer är traditionellt att världens produktionsteknik förbättras med 2 procent per år, baserat på observationen att den tekniska

1 Enligt Pikettys beräkningar svarar värdeökningen dock bara för en fjärdedel till en tredjedel av ökningen av kapitalkvoten (Piketty 2014, sid 191). Skillnaden beror på tekniska antaganden om bland annat hur man behandlar forskning och utveckling. Pikettys siffra verkar alltså inte vara robust mot alternativa antaganden.

2 Om exempelvis $s = 10$ procent och $g = 2$ procent kommer kapitalkvoten på lång sikt att närma sig 500 procent. Detta beror på att endast om kapitalkvoten är 500 procent kommer kapitalstocken att växa lika snabbt som BNP, så att kapitalkvoten är konstant. (Kapitalstockens tillväxttakt är sparande / kapitalstock, det vill säga 10 procent av BNP / 500 procent av BNP = 2 procent – samma som BNP-tillväxten.)

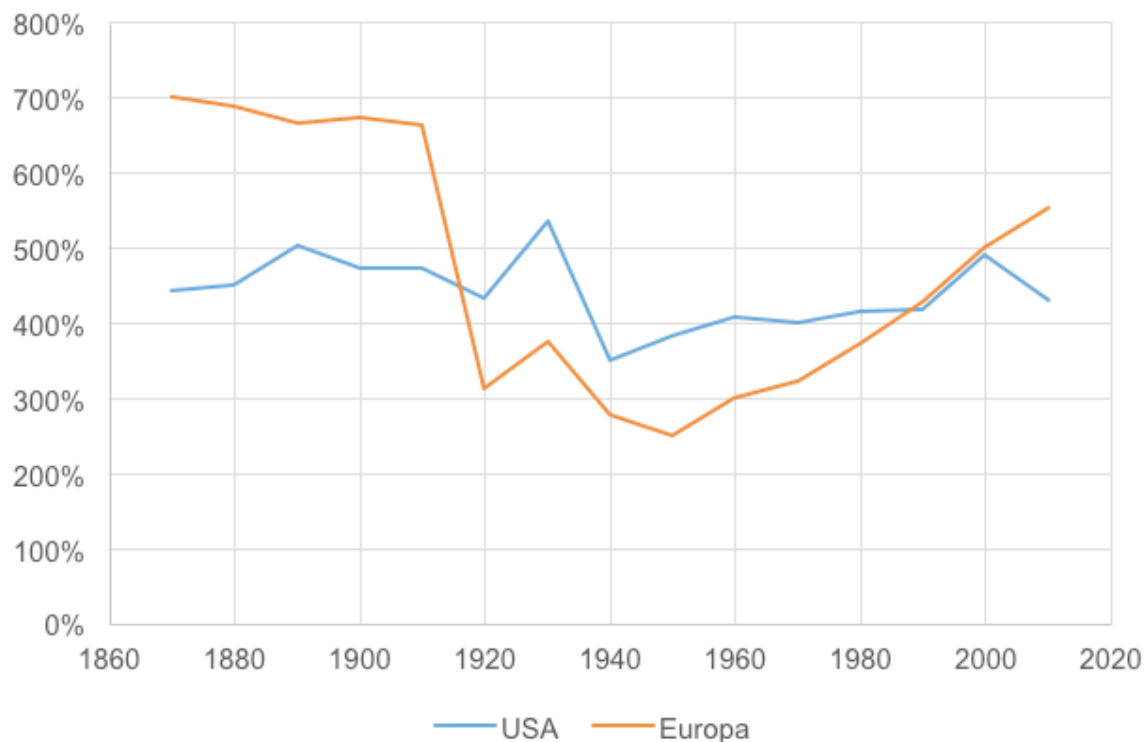
ledaren USA:s BNP per capita-tillväxt har hållit sig kring den nivån de senaste hundra åren. Mot bakgrund av detta ter sig Pikettys tillväxt-antaganden väl pessimistiska. Piketty verkar grunda sina antaganden på att USA:s tillväxt var 1,4 procent per år 1990–2012, en period som alltså slutar med finanskrisen och får anses vara exceptionell. Om man tittar på andra 20-årsperioder (figur 2) verkar 2 procent fortfarande vara en rimlig uppskattning av den långsiktiga tillväxtpotentialen. Läger man dessutom till att det verkar osannolikt att upphinnarprocessen kommer att vara fullbordad vid slutet av detta århundrade, så att relativt fattiga länder kommer att växa fortare än USA, kan 2,5 procent eller mer vara en rimlig tillväxtprognos. Med 10 procents sparkvot implicerar detta en kapitalkvot på 400 procent i världen, alltså en minskning från dagens knappa 450 procent.³

I Pikettys formel finns ett antagande om konstant sparkvot. Detta antagande är också tveksamt. Eftersom det är nettosparandet som är konstant innebär ett sådant antagande att bruttosparandet som andel av BNP skulle behöva öka i takt med att kapitalstocken (och därmed ersättningsbehovet) växer. (Vanligtvis antas att en viss procent av kapitalstocken slits ut varje år och måste ersättas.) Detta samtidigt som avkastningen på kapital faller (ju mer kapital desto lägre avkastning). Krusell och Smith (2014) kritiserar också antagandet om konstant nettosparande för att vara orealistiskt. De konstaterar att en sådan ekonomi till slut skulle spara 100 procent av BNP om tillväxten föll mot noll.

Det finns alltså ett flertal svaga punkter i Pikettys resonemang. Det är inte självklart att kapitalkvotens ökning är en del av en långsiktig process, och de antaganden som ligger bakom Pikettys prognoser är tveksamma. Det är dessutom oklart varför en stor kapitalstock kan vara negativt. Desto mer relevant i den politiska debatten torde kapitalinkomstandelen vara – redan Marx fokuserade ju på denna centrala ekonomiska variabel.

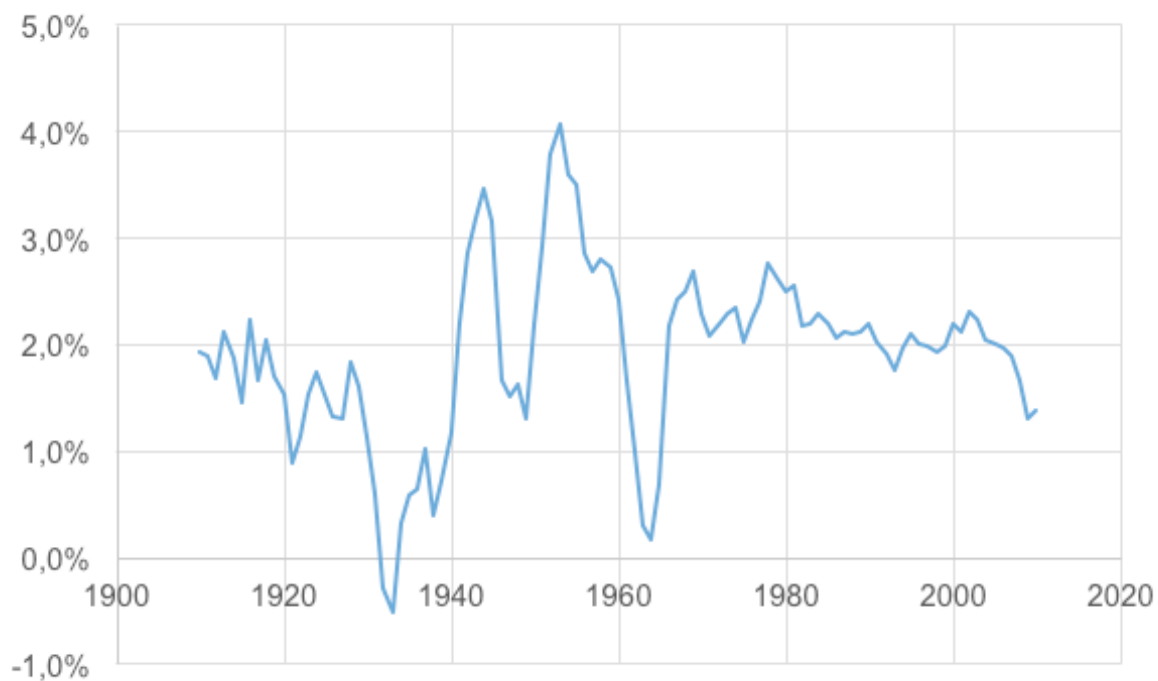
3 $s/g = 10 \text{ procent} / 2,5 \text{ procent} = 4 = 400 \text{ procent}$.

Figur 1. Kapitalstocken som procent av nationalinkomsten. Europa är ett snitt av Tyskland, Frankrike och Storbritannien.

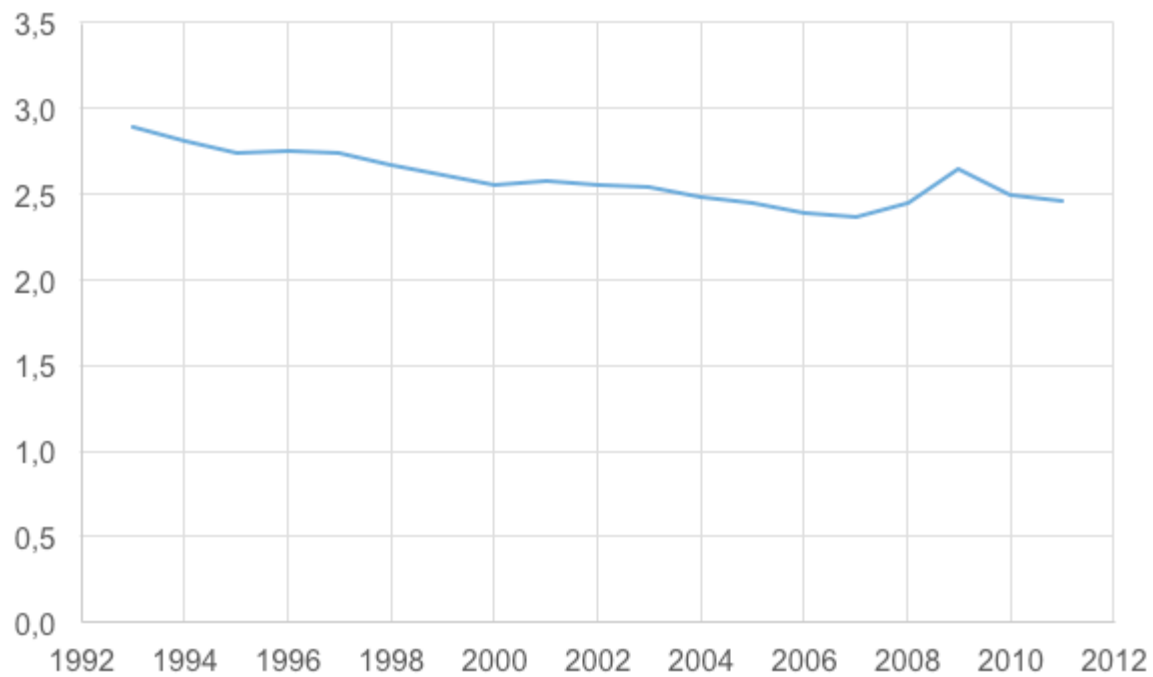
Källa: Piketty 2014, sid 165.

Figur 2. BNP per capita-tillväxt i USA, 20-årigt genomsnitt (slut av period).

Källa: Maddison Project.

Figur 3. Kapitalstocken (bokfört värde) i förhållande till BNP i Sverige. Källa: SCB.

Källa: SCB.

Kapitalinkomstandel

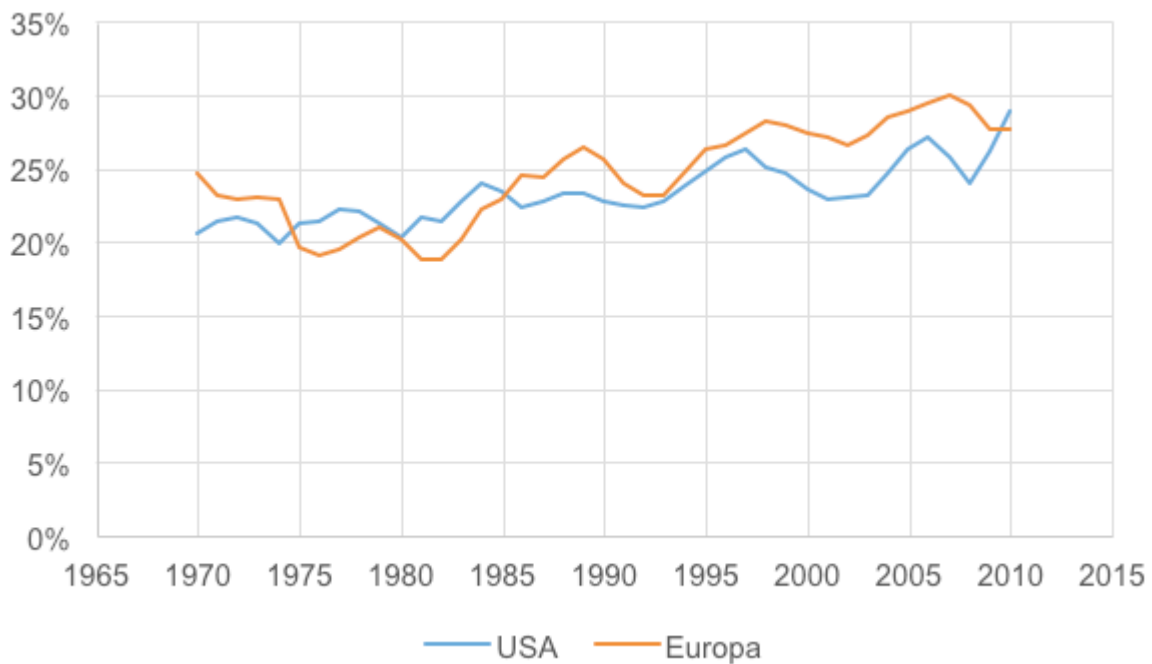
En kort introduktion till begreppen: Nationalinkomsten tillfaller ägarerna av de två produktionsfaktorerna, arbete och kapital. Arbetsinkomster är exempelvis löner, förmåner och bonusar. Kapitalinkomster är räntor, aktieutdelningar och hyror.

Pikettys data över kapitalinkomsternas andel av de totala inkomsterna (kapitalinkomstandelen) illustreras i figur 4. Det finns en tendens till ökning över tid, även om det är svårt att se någon tydlig trend sedan 1990-talets slut. Kapitalinkomstandelen är dock fortfarande lägre än 1800-talets nivåer, åtminstone i Storbritannien och Frankrike. (Piketty 2014, sid 200)

När det gäller kapitalinkomstandelen är frågan om kapitalförslitning extra viktig. Pikettys val att studera kapitalinkomster efter att kapitalförslitning dragits ifrån är det enda rimliga, eftersom man då mäter den verkliga avkastningen på kapital. Denna justering gjordes dock inte i SVT-dokumentären *Lönesänkarna*, som drev tesen att de svenska arbetarna konsekvent fått stå tillbaka sedan 1970-talet. De LO-anknutna ekonomerna Molinder och Pettersson (2013) konstaterar att man inte kan fastställa någon uppåtgående trend i den svenska kapitalandelen sedan 1980-talet om kapitalförslitning dras ifrån. Kapitalets andel ökade dock markant mellan 1970-talets krisår och 1980-talet. Detta får nog ses som en återgång till ett normalläge. En kapitalandel på under 5 procent, som var fallet 1978, är knappast långsiktigt hållbar.

Hur kapitalinkomstandelen kommer att utvecklas i framtiden, givet att kapitalstocken blir större i förhållande till BNP, beror på vad som dominerar av en volymeffekt och en priseffekt. Volymeffekten består i att en större kapitalstock borde ge större kapitalinkomster. Samtidigt finns en priseffekt genom att avkastningen på kapital faller när det finns mer kapital. Om priseffekten dominerar kommer en större kapitalstock i förhållande till BNP göra att kapitalinkomsterna faller i förhållande till BNP. Piketty menar att volymeffekten dominerar på lång sikt, så att kapitalinkomstandelen kan förväntas stiga under 2000-talet. Detta är dock inte ett okontroversiellt antagande. Molinder och Pettersson finner exempelvis starkt stöd för hypotesen att priseffekten dominerar i både tidigare litteratur och svenska data. Rognlie (2014) menar också att det finns starkt stöd i forskningen för att priseffekten dominerar.

Figur 4. Kapitalinkomsternas andel av nationalinkomsten. Europa är ett genomsnitt av Tyskland, Frankrike, Storbritannien och Italien. Källa: tabell TS6.3 i onlineappendixet

Källa: tabell TS6.3 i onlineappendixet

Förmögenhetsojämlighet

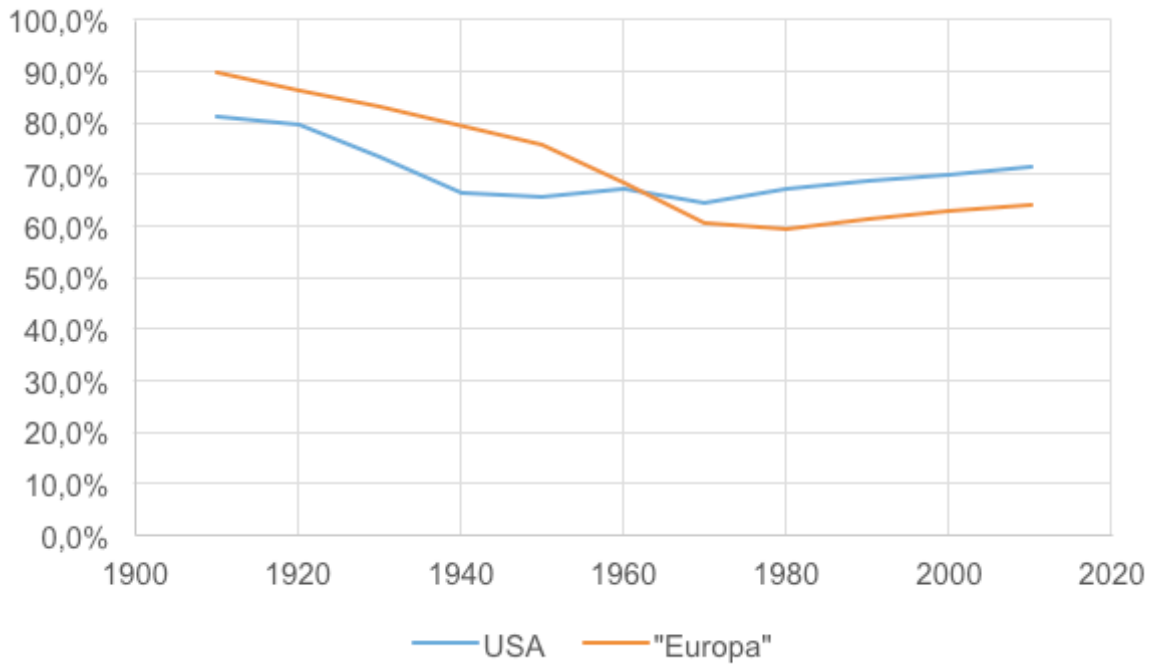
Ingen förnekar att förmögenheterna är ojämnt fördelade. Figur 5 illustrerar Pikettys historiska dataserier över förmögenhetsojämlighet. Det finns en tydlig minskande trend fram till ungefär 1970, och därefter en svag tendens till ökade förmögenhetskonzentration. Det är denna statistik som är mest osäker och det är där Piketty fått mest kritik för sin databehandling. En journalist på Financial Times menar att med andra datakällor och vägningsmetoder försvinner den lilla tendensen till ökande förmögenhetsojämlighet sedan 1970 i Europa. (Giles 2014, se även Waldenström 2014)

En av bokens huvudpoänger är att förhållandet $r > g$ – avkastningen på kapital (räntan) är större än den ekonomiska tillväxten – medför en automatisk tendens till förmögenhetskonzentration. Detta på grund av att den som äger kapital kan öka sin förmögenhet i takt med den allmänna inkomstutvecklingen och samtidigt konsumera en del av avkastningen. Ju större skillnaden $r - g$ är, desto mer koncentreras kapitalet. Som Piketty konstaterar är det inte konstigt att förhållandet $r > g$ råder, eftersom ekonomin annars skulle lida av så kallad dynamisk ineffektivitet.

I figur 6 illustreras räntan och den ekonomiska tillväxten i världen över tid. Räntan verkar ha en naturlig nivå kring 4–5 procent medan tillväxten varierar betydligt mer. Det som är slående med diagrammet är att skillnaden $r - g$ är lägst under den tidsperiod som börjar nu (2012–2050) och näst lägst under den period som just avslutades (1950–2012). Enligt Pikettys egna siffror borde alltså risken för förmögenhetskonzentration vara mindre än den någonsin varit eller kommer vara just nu. Först under andra halvan av detta sekel kommer skillnaden att börja öka igen på grund av att Piketty antar att tillväxten kommer att vara låg.

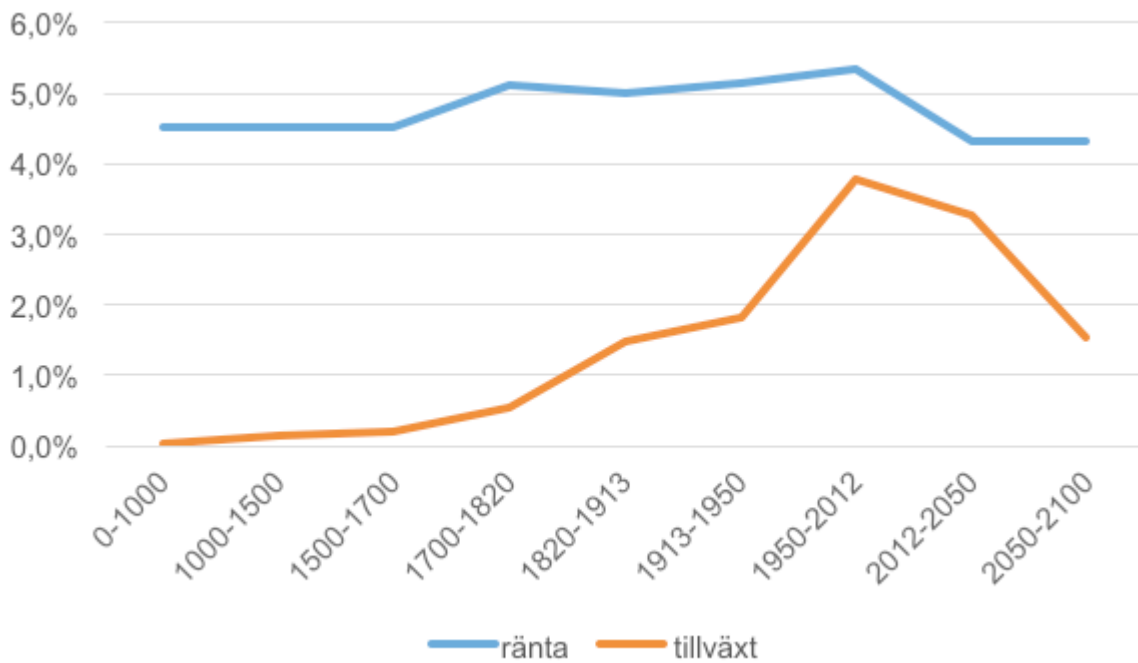
Piketty räddar sin tes genom att anta kapitalförluster under 1900-talets första halva och vissa skattenivåer (Piketty 2014, sid 356). Då kan han visa ett diagram där tillväxten är högre än räntan (efter skatt) under 1900-talet men där detta förhållande blir omvänt under 2000-talet. Detta bygger dock helt på ett antagande om drastiskt fallande kapital beskattning under 2000-talet.

Figur 5. Den rikaste tiondelens andel av förmögenheten i USA och "Europa" (ett enkelt genomsnitt av Storbritannien, Frankrike och Sverige). Källa: Piketty 2014, sid 349.

Källa: Piketty 2014, sid 349.

Figur 6. Ränta (före skatt) och BNP-tillväxt i världen historiskt och enligt Pikettys prognos.

Källa: Piketty 2014, sid 354.

Inkomstojämlikhet

Piketty ägnar stort utrymme åt ojämlikhet i inkomst. Enligt hans siffror fick den rikaste tiondelen 40–45 procent av de totala inkomsterna i USA och Europa innan depressionen. Därefter minskade andelen till ungefär 30 procent i Europa och knappt 35 procent i USA på 1970-talet. Sedan dess har inkomstskillnaderna ökat. Den rikaste tiondelens inkomstandel är nu cirka 35 procent i Europa och över 45 procent i USA. (Piketty 2014, sid 324)

Piketty menar att uppkomsten av ”the supermanager”, företagsledare med mycket stora inkomster, är huvudförklaringen till de stigande inkomstskillnaderna i USA. Detta eftersom det är dessa som till största delen utgör den rikaste procenten, och den rikaste procentens inkomstökning förklarar en stor del av den rikaste tiondelens inkomstökning. Piketty hävdar vidare att politik på exempelvis skatteområdet är en viktig orsak till de allt större vd-lönerna.

Detta resonemang är skakigt i flera led. Ökningen för den rikaste tiondelen förklaras inte helt av den rikaste hundradelens inkomstökningar (ungefär 70 procent förklaras av den rikaste procenten). De flesta i den rikaste procenten är dessutom inte företagsledare. Enligt Gilson (2011) är 31 procent chefer av olika slag (utom i finanssektorn) och 14 procent verkar inom finanssektorn (inklusive chefer). En majoritet av de rikaste faller alltså utanför dessa två kategorier och är i stället exempelvis läkare eller jurister.

Kopplingen till Ronald Reagans sänkningar av toppmarginalskatterna är långt ifrån perfekt. Den största ökningen av den rikaste procentens andel ägde rum under Clintonåren på 1990-talet, då marginalskatterna hade höjts. Då verkar den konventionella förklaringen till den ökade ojämlikheten vara mer övertygande. Den konventionella förklaringen är att teknikutveckling och globalisering har gjort vissa individer mycket värdefulla eftersom de kan sälja sin talang till hela världen. Det är i USA som den nya ekonomin syns tydligast, så det kan tyckas vara naturligt att ojämlikheten har ökat mest där.

Samtidigt som globaliseringen bidragit till högre ojämlikhet inom länder har ojämlikheten mellan länder minskat under de senaste decennierna, i takt med att länder som Indien och Kina inträtt i världsekonomin. Den totala ojämlikheten mellan världens invånare verkar därför ha minskat eller varit konstant sedan 1980-talet. (Milanovic 2010, Anand & Segal 2008)

Kapitalskatter

Den del av *Capital in the twenty-first century* som har den skakigaste argumentationen, och som fått mest kritik, är den avslutande delen med policyrekommendationer. Piketty argumenterar framför allt för en allomfattande och förhållandevis hög skatt på kapital. Han menar att de senaste decenniernas rörelse mot lägre skatt på exempelvis bolag beror på en destruktiv skattekonkurrens mellan länder – ett ”race to the bottom” som inget land i slutändan tjänar på. Det ideala vore därför om världens länder kunde komma överens om en global kapitalskatt som kan bryta de krafter mot ökad förmögenhetskoncentration som Piketty menar sig ha identifierat.

Piketty förenklar i denna del av resonemanget. Skattekonkurrens är knappast den enda orsaken till förändringarna av kapitalbeskattning de senaste decennierna. Under samma tid har de högsta marginalskatte-terna på arbete sänkts, trots att få nog är villiga att flytta för att undvika skatter på arbete. Det är svårt att undvika slutsatsen att de senaste decenniernas skattereformer har inspirerats av en större kunskap om skatternas snedvridande roll, hjälpt av nya insikter i den national-ekonomiska forskningen. Ett exempel är Chamley–Judd-resultatet, som publicerades på 1980-talet och som säger att man inte bör ha någon kapitalbeskattning (inklusive bolagsbeskattning) alls. Ungefär så här kan man tänka om detta nollresultat: Sparande är ett sätt att skjuta upp sin konsumtion till framtiden. Räntan är därför relativpriset mellan konsumtion i dag och konsumtion i morgon. Staten bör inte snedvrida individens fördelning av konsumtion över tid genom att höja priset på konsumtion i morgon – vilket är vad en kapitalskatt gör (se Lundberg 2012).

Piketty kritiserar denna modell för att vara förenklad och har i en akademisk artikel presenterat argument för att man bör ha kapitalbeskattning (Piketty & Saez 2012). I boken ignorerar Piketty dock en viktig aspekt, nämligen att investeringar kan ha positiva spill-over-effekter på den ekonomiska tillväxten. Varför är vi så mycket rikare i dag än för hundra år sedan? Rimligtvis har företags investeringar bidragit till teknologiska framsteg som gynnat andra än företaget som gjorde investeringarna. Slutsatsen av detta är att kapital bör subventioneras – skatten bör vara negativ. (Howitt & Aghion 1998) Läger man ihop denna aspekt med Pikettys argument för en positiv kapitalskatt och samtidigt beaktar administrationskostnader, kan man mycket väl tänka sig att den socialt optimala kapitalskatten är noll.

Slutsatser

Thomas Pikettys forskning är en imponerande bedrift och *Capital in the twenty-first century* lyckas på ett intressant sätt tillgängliggöra denna forskning för en bredare allmänhet. Boken behandlar många olika ekonomiska ämnesområden – kanske lite väl många. Den är också bitvis lite pratig. Den hade tjänat på att kortas ner till hälften.

När Piketty ska förklara mönster i datamaterialet blir det ofta alltför förenklande. Han vill gärna se en U-formad utveckling över tid där tendenser till ökad koncentration kan skönjas sedan 1970-talet. Vad gäller inkomstjämlighet är det oomtvistat att detta mönster gäller. För förmögenhetsjämlighet är datakvaliteten sämre och det är svårt att se en tydlig ökning. Här har Piketty också fått kritik för sin datahantering.

Författaren menar att skillnaden mellan räntan och tillväxten ($r - g$) är drivande för ökande förmögenhetskonzentration eftersom ”gamla” pengar växer snabbare än ekonomin. Enligt Pikettys egen prognos är dock denna skillnad, och därmed drivkrafterna för förmögenhetskonzentration, lägre 2012–2050 än under någon annan tidsperiod (så länge man inte gör godtyckliga antaganden om skatter).

Marknadsvärdet på nationalförmögenheten har ökat i förhållande till nationalinkomsten sedan 1970-talet. Det är dock möjligt att det är en engångseffekt beroende på att tillgångspriserna återhämtat sig till normala nivåer. En stor del av ökningen drivs också av bostadsförmögenheten, som kanske har sin egen förklaring och är svår att passa in i Pikettys modell.

Kapitalinkomsternas andel av nationalinkomsten har ökat i många länder de senaste decennierna. I Sverige finns dock ingen tydlig tendens till ökning sedan Palmes tid. Om Pikettys prognos om ökande kapitalkvot i framtiden håller kan effekten bli en minskande kapitalinkomstandel i nationalinkomsten, eftersom många studier indikerar att mer kapital sänker avkastningen på kapital så att kapitalinkomstandelen sjunker.

I inledningen kritiserar Piketty nationalekonomer för deras ”barnsliga passion för matematik och för rent teoretiska och ofta högst ideologiska spekulationer”. Piketty själv faller dock i denna fälla flera gånger. Mycket av hans resonemang grundar sig på enkla matematiska formler som bygger på en ingenjörslignande syn på ekonomin, där människors val inte spelar någon roll. Av formlerna $r > g$ och $\delta = s / g$ får man lätt intrycket att kapital är något som ramlar ned från himlen och som sedan förökar sig och koncentrerar sig i närmast mekaniska processer. Så är det inte i verkligheten. Kapital finns för att människor väljer att spara av sin inkomst. Allt kapital kommer från början från någon som har arbetat ihop pengar och valt att spara dem. Piketty konstaterar själv att man kan tänka sig ekonomier där förmögenhet är mer jämnt fördelat än inkomst. (Piketty 2014, sid 242)

Pikettys ingenjörslignande inställning skiner igenom särskilt när

han argumenterar för en global kapitalskatt. Det finns ett grundläggande nationalekonomiskt teorem som säger att alla kapitalskatter (bolagsskatten och kapitalinkomstskatten i Sverige) bör vara noll. Piketty hänvisar till några argument för att kapitalskatten i stället bör vara positiv. Det finns dock tunga argument för en negativ kapitalskatt – alltså en subvention. Det handlar framför allt om tillväxteffekter av investeringar som spiller över till hela ekonomin. Nettot av detta kan mycket väl vara noll kapitalskatt.

Pikettys försök att koppla ökningen i inkomstojämlikhet till i första hand extremt välbetalda bolagsdirektörer är inte särskilt övertygande. Den konventionella förklaringarna – globalisering och teknikutveckling – verkar alltjämt stämma bäst med verkligheten. Argumenten för mycket höga marginalskatter på höga inkomster är därför också skakiga. Det är värt att notera att även om ojämlikheten inom länder har ökat under globaliseringseran har den globala ojämlikheten minskat eller åtminstone inte ökat.

Capital in the twenty-first century tillför viktig information till samhällsdebatten. Att i breda drag känna till utvecklingen och fördelningen av grundläggande ekonomiska storheter som nationalförmögenheten och nationalinkomsten tillhör allmänbildningen. Pikettys matematiska analys av dessa förhållanden bör dock tas med en nypa salt, liksom hans politiska förslag.

Referenser

- Anand, Sudhir & Segal, Paul (2008), What do we know about global income inequality? *Journal of Economic Literature*, 46 (1).
- Giles, Chris (2014), "Data problems with Capital in the 21st Century", blogginlägg på *Money Supply* 23 maj <<http://blogs.ft.com/money-supply/2014/05/23/data-problems-with-capital-in-the-21st-century/>>.
- Gilson, Dave (2011), Charts : who are the 1 percent? Inlägg på Mother Jones blogg *Political Mojo* 10 oktober, <<http://www.motherjones.com/mojo/2011/10/one-percent-income-inequality-OWS>>.
- Howitt, Peter & Aghion, Philippe (1998), Capital accumulation and innovation as complementary factors in long-run growth, *Journal of Economic Growth*, 3 (2).
- Jahnsen, Daniel & Lundberg, Jacob (2013), *Fördelningseffekter av utbudsrestriktioner på bostadsmarknaden*. Rapport från Reforminstitutet, tillgänglig: <<http://www.reforminstitutet.se/wp/wp-content/uploads/2013/09/fordelningseffekter-utbudsrestriktioner-kopia.pdf>>.
- Krusell, Per & Smith, Tony (2014), *Is Piketty's 'second law of capitalism' fundamental?* Tillgänglig: <<http://aida.wss.yale.edu/smith/piketty1.pdf>>.
- Lundberg, Jacob (2012), *Ett frihetligt skattesystem*. Rapport från Moderata Ungdomsförbundet, tillgänglig: <<http://loveus.se/EttFrihetligtSkattesystem.pdf>>.
- Maddison Project (2013), Maddison Project Database. Tillgänglig: <http://www.ggd.net/maddison/maddison-project/data/mpd_2013-01.xlsx>.
- Milanovic, Branko (2010), "Global inequality recalculated and updated: the effect of new PPP estimates on global inequality and 2005 estimates", *Journal of Economic Inequality* 10 (1).
- Molinder, Jakob & Pettersson, Ola (2013), Arbetskostnadsandelens utveckling i Sverige, *Ekonomisk debatt*, 41 (7), <<http://www.nationalekonomi.se/sites/default/files/NEFfiler/41-7-jmop.pdf>>.
- Piketty, Thomas (2014), *Capital in the twenty-first century*, övers. Arthur Goldhammer. London: Harvard University Press.
- Piketty, Thomas & Saez, Emmanuel (2012), *A theory of optimal capital taxation*. NBER Working Paper 17 989, tillgänglig: <<http://www.nber.org/papers/w17989>>.
- Rognlie, Matthew (2014), A note on Piketty and diminishing returns to capital. Tillgänglig: <http://www.mit.edu/~mrognlie/piketty_diminishing_returns.pdf>.
- Waldenström, Daniel (2014), Om Pikettys dataserier och kritiken från Financial Times. Inlägg på bloggen *Ekonomistas* 26 maj, <<http://ekonomistas.se/2014/05/26/om-pikettys-dataserier-och-kritiken-fran-financial-times/>>.
- Alla elektroniska källor var tillgängliga den 23 juni 2014.